

نمونه سوالات امتحانی روش تحقیق پیشرفته - خانم دکتر عبدالله زاده

۱- تحقیق را تعریف کنید و انواع آن را نام ببرید.

تحقیق عبارت است از آگاهی از زمینه های مشکل آفرین در سازمان و شناسایی روشن و مشخص مشکلی که به بررسی و اصلاح نیاز دارد و در مراحل بعد گردآوری اطلاعات، تحلیل داده ها و بررسی متغیرهای مستقل و وابسته که با مشکل ما پیوند دارند و ما درصدد اقدامات اصلاحی برای آن مشکل هستیم را تحقیق می نامند. در نتیجه تحقیق فرایندی است که به وسیله ی آن بر مشکلات پیش آمده فایق آییم.

انواع تحقیق : تحقیق به دو منظور متفاوت انجام می شود :

۱- **تحقیق کاربردی:** هنگامیکه با هدف برخورداری از نتایج یافته ها برای حل مسایل موجود در سازمان خاصی به تحقیق می پردازیم آن را تحقیق کاربردی می نامیم.

۲- **تحقیق بنیادی:** اما هنگامیکه برای بهبود درک خود از مسایل به خصوصی که در سازمان های بزرگ اتفاق می افتد تحقیق بنیادی نام می گیرد در واقع تحقیق کاربردی زیر مجموعه تحقیق بنیادی می باشد.

تفاوت عمده بین تحقیقات کاربردی و بنیادی در مدیریت آن است که تحقیقات کاربردی به طور اخص بر حل مشکلات جاری نظر دارد در صورتی که تحقیقات بنیادی بر هدفی کلی تر مبتنی بر تولید دانش و درک پدیده ها و مشکلات محیطی سازمانهای بزرگ تاکید دارد.

۲- چرا مدیران باید از تحقیق آگاهی داشته باشند.

۱- شناسایی و حل مشکلات در محیط کار

۲- توانایی تشخیص خوب از بد و توان تصمیم گیری بالا

۳- توجه پیوسته به تاثیرات و نفوذ عواملی که در موقعیتهای مختلف یک سازمان با آن مواجه می باشد.

۴- خطر پذیری (ریسک) پیش بینی شده در تصمیم گیری و آگاهی از احتمالاتی که بر تصمیم گیریهای یک مدیر مترتب می باشد.

۵- جلوگیری از سلیقه ای عمل نمودن مدیران و احیاناً خواسته های نفوذی از سایر اعضای سازمان.

۶- ایجاد ارتباط نزدیکتر و اثربخش تر با محققان و مشاوران برای بروزرسانی اطلاعات.

۳- مقیاسهای اندازه گیری را به ترتیب نام برده و مقیاس کامل تر را توضیح دهید.

مقیاسهای اندازه گیری :

(۱) اسمی

(۲) ترتیبی

(۳) فاصله ای

(۴) نسبتی

مقیاس نسبتی: خصوصیات ممتاز مقیاس نسبتی داشتن نقطه ای دقیق برای شروع می باشد که آن را نقطه صفر می نامیم. از این رو در این مقیاس نارسایی نقطه ی دلخواه برای شروع در مقیاس ترتیبی را جبران می نماید. مقیاس اندازه گیری نسبتی نه تنها مقدار تفاوت بین نقاط یک مقیاس بلکه نسبت این تفاوت را اندازه گیری می نماید و این مقیاس قویترین مقیاس برای اندازه گیری است که به علت وجود نقطه ی شروع آن یعنی همان نقطه ی صفر می باشد. به طور مثال طول عمر انسان از یک نقطه شروع و به یک نقطه ختم می شود و هیچ انسانی از سه سالگی متولد نمی شود.

۴- روایی و پایایی تحقیق را به طور کامل تشریح نمایید.

مفهوم روایی (Validity) پاسخ دهنده این است که ابزار اندازه گیری تا چه حد خصیصه مورد نظر را می سنجد. موضوع روایی از آن جهت اهمیت دارد که اندازه گیری های نامتناسب می تواند هر پژوهش علمی را بی ارزش سازد. به عبارت دیگر روایی ابزار سنجش این است که مقیاس و محتوای ابزار و یا سوالات مندرج در ابزار گرد آوری اطلاعات دقیقاً متغیرها و موضوع مورد مطالعه را بسنجد به عبارت دیگر عین واقعیت را بخوبی نشان دهد.

مفهوم پایایی (Reliability) قابلیت تکرار روش یا ابزار اندازه گیری است. میزان سازگاری نتایج حاصل از اجرای مجدد آزمون با ابزار اندازه گیری را پایایی گویند. اگر روشی از پایایی برخوردار نباشد، داده های گردآوری شده روایی (اعتبار) نیز نخواهند داشت. به عبارت دیگر مقصود از پایایی ابزار سنجش این است که اگر یک وسیله اندازه گیری که برای سنجش متغیر و یا صفتی ساخته شده در شرایط مشابه در زمان و مکان دیگر مورد استفاده قرار گیرد، نتایج مشابهی از آن حاصل گردد.

مثال: اگر بخواهیم شیوع کم وزنی هنگام تولد را در نوزادان یک زایشگاه بدانیم، باید همه نوزادان تولد یافته را وزن کنیم. برای این کار می بایست از ترازوی مخصوص توزین نوزاد و آنهم ترازوی استاندارد استفاده شود تا اهداف تحقیق را درست اندازه گیری کند و به عبارتی ابزار تحقیق از روایی برخوردار باشد. در این مثال سپس باید دید با چند بار وزن کردن آیا وزن یک کودک را در هر مرحله، مشابه وزن قبلی نمایش می دهد تا به پایایی دست یابیم.

۵- آزمون برون فکنی را تعریف نموده، انواع آن را نام ببرید و هر یک را توضیح دهید.

برخی اندیشه ها و دیدگاههایی را که نمی توان به سادگی به زبان آورد یا به هنگام پاسخگویی در سطح ناخودآگاه باقی می مانند اغلب به واسطه ی پژوهشهای انگیزشی آشکار می شوند. این کار به طور مرسوم توسط متخصصان کارآزموده و یا روانشناسان صورت می گیرد تا به تصورات و اندیشه های ریشه دار در پاسخ دهنده دست یابند.

مهمترین فنون برای گردآوری چنین داده هایی عبارتند از: ۱- **تداعی واژگان**: بدین گونه است که با ارائه واژه هایی به پاسخ دهنده از او می خواهند بی درنگ نخستین چیزهایی را که به ذهنش می رسد فرد بازگو نماید.

۲- **آزمون TAT**: از آزمودنی می خواهد که درباره ی تصویری که به وی نشان می دهند یک داستان پدید آورد. به کمک این آزمونها می توان به الگوهای نیاز و ویژگیهای شخصیتی کارکنان پی برد.

۱- **آزمون لکه جوهر**: نوع دیگری از پژوهشهای انگیزشی است که از آزمودنی می خواهد انواع لکه های رنگی را که به وی ارائه می شود را تعبیر و تفسیر نموده و نظراتش را راجع به آن رگ بیان نماید.

۲- **نمونه برداری**: فرایند انتخاب کردن تعداد کافی از میان اعضای جامعه ی آماری است بطوریکه با مطالعه ی گروه نمونه و فهمیدن خصوصیات یا ویژگی های آزمودنی های گروه نمونه قادر خواهیم بود این خصوصیات یا ویژگی ها را به اعضای جامعه ی آماری تعمیم دهیم

۶- **فرایند تحقیق مشاهده بر چند نوع می باشد، هر یک را نام برده و یک مورد را به دلخواه توضیح دهید.**

۱) **مشاهده ی بدون مشارکت (غیر فعال)**: پژوهشگر می تواند صرفاً در نقش پژوهشگر و بدون آنکه عضو یک سازمان باشد به گردآوری اطلاعات بپردازد.

۲) **مشاهده ی توأم با مشارکت (فعال)**: پژوهشگر می تواند نقش یک مشاهده گر فعال را ایفا کند در این حالت وی به درون سازمان یا مکان پژوهش تعلق دارد و عملاً به عنوان یک عضو از سازمان به تحقیق و پژوهش می پردازد.

۳) مشاهده ی هدایت شده و اتفاقی :

هنگامی که پژوهشگر مجموعه ای از مقوله های فعالیت یا پدیده ای را که قصد مطالعه ی آن را دارد از پیش در نظر گرفته باشد مشاهده هدایت شده می باشد. اما اگر مشاهده گر اندیشه ی معینی برای جنبه های به خصوصی که باید به هنگام مشاهده مورد توجه وی قرار گیرد در دست نداشته باشد به مشاهده ی اتفاقی یا غیر هدایت شده می پردازد. زیرا در این حالت وی عملاً به ثبت چیزی مبادرت می ورزد که مشاهده می کند.

۷- چهار گونه از مرسوم ترین طرحهای نمونه برداری احتمالی پیچیده را فقط نام ببرید.

پنج نوع از معروف ترین نمونه برداریهای احتمالی پیچیده عبارتند از :

۱- نمونه برداری سیستماتیک

۲- نمونه برداری تصادفی

۳- نمونه برداری خوشه ای

۴- نمونه برداری ناحیه ای (منطقه ای)

۵- نمونه برداری مضاعف

۸- تفاوت مصاحبه ی آزاد و هدایت شده در چیست؟

مصاحبه :

مصاحبه یکی از روشهای گردآوری اطلاعات می باشد و اجرای مصاحبه با افراد به منظور دستیابی به اطلاعات مورد نظر پژوهشگر می باشد. مصاحبه را می توان به صورت هدایت شده، غیر هدایت شده (آزاد) و یا به شکل حضور یا تلفنی اجرا نمود.

الف- مصاحبه آزاد : این نوع مصاحبه را به این سبب آزاد می نامند که مصاحبه کننده با طرح برنامه ریزی شده ای برای ترتیب تقدم پرسش ها به کار نمی پردازد. و هدف از این گونه مصاحبه ها دستیابی به برخی مسائل اولیه است تا پژوهشگر بتواند دیدگاه درستی درباره ی متغیرها و بررسی آنها بدست آورد.

ب- مصاحبه ی هدایت شده : این گونه مصاحبه را پژوهشگر زمانی اجرا می کند که دقیقاً می داند چه اطلاعاتی را نیاز دارد و فهرست مشخصی را از پرسش های قابل طرح برای مصاحبه شونده ها در اختیار دارد و به این پرسش ها یا موضوعات نوشته شده به هنگام اجرای مصاحبه مراجعه می کند. پرسش ها احتمالاً بر عواملی تاکید دارند که در زمان اجرای مصاحبه های آزاد شناسایی و مرتبط با مساله ی پژوهش تشخیص داده شده اند. اطلاعاتی که در خلال مصاحبه بدست می آید باید تا آنجا که ممکن است از غرض ورزی و سوء گیری به دور باشد. زیرا موجب نادرستی در گردآوری اطلاعات می شود.

سوال امتحانی - تفاوت مطالعات مقطعی و طولی را بیان کنید.

۱- **مطالعات مقطعی :** برخی مطالعات به گونه ای صورت می گیرند که داده های مربوط به آنها تنها یک مرتبه مثلاً در خلال چند روز، چند هفته، یا چند ماه گردآوری می شوند تا به سوالات پژوهش پاسخ گفته باشند. این نوع مطالعات را تک ضربه ای، مقطعی یا عرضی می نامند. که حالت پیوستگی دارند و برای یک مقطع مشخص مد نظر قرار می گیرند.

۲- **مطالعات طولی :** گاهی ممکن است پژوهشگر علاقه مند باشد افراد یا پدیده ها را در چندین مقطع زمانی مطالعه نماید تا به سوالات پژوهش پاسخ دهد. در نتیجه برای این پاسخگویی داده های مربوط به متغیر وابسته را در دو یا چند مقطع گردآوری می کند

سوال امتحانی - مقیاس لیکرت : این مقیاس از مجموعه ای منظم از گزینه ها که به ترتیب خاصی تدوین شده است ساخته می شود. و در واقع حالات خاصی از پدیده ی مورد اندازه گیری را به صورت متغیرهایی که از لحاظ ارزش اندازه گیری دارای فاصله های مساوی هستند عرضه می نماید. برای تدوین این متغیرها معمولاً از عبارت مساعد و نا مساعد درباره ی پدیده ی مورد اندازه گیری به تعداد مساوی استفاده می شود. جهت امتیازدهی و ارزش گذاری کمی پاسخ سوالات مقیاس معمولاً از طیف لیکرت ۵ تایی (۵ درجه) استفاده می شود.

گزینه انتخابی	بسیار کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد
معیار (ارزش)	1	2	3	4	5

در واقع پاسخ دهنده میزان موافقت خود را با هر یک از این عبارات و در یک مقیاس درجه بندی شده که معمولاً از ۱ تا ۵ و نهایتاً تا ۷ می باشد را نشان می دهد و سپس آزمودنی به هر یک از متغیرها به صورت عددی ارزش گذاری کرده و حاصل جمع عدد نمره ی آزمودنی را در این مقیاس نشان می دهد.

سوال امتحانی - سوء گیری را می توان از چند راه به حداقل رساند؟

۱- ایجاد اعتماد در افراد

۲- ترغیب آنها به پاسخگویی

۳- صحیح بودن فنون طرح سوالات

سوال امتحانی - پرسشنامه : مجموعه ای از سوالات کتبی و غالباً مبنی بر گزینه های مشخص که پاسخ دهنده جواب های خود را بر آن درج می کند می باشد. هنگامی که پژوهشگر دقیقاً می داند در پی چیست و چگونه باید متغیرهای خود را اندازه گیری کند از پرسشنامه استفاده می نماید. پرسشنامه ابزار کارآمدی برای گردآوری اطلاعات به شمار می رود که می تواند به صورت حضوری و یا از طریق پست میان پاسخ دهندگان توزیع شود.

تذکر : من جواب سوال ۴ را در جزوه پیدا نکردم و از اینترنت پیدا کردم .

farokhmanan